Sygn. akt IV RC 95/17

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy w Wieliczce IV Wydział Rodzinny i Nieletnich

Przewodniczący: SSR Paweł Styrna

Protokolant: sekr. sądowy Rita Kasprzyk

po rozpoznaniu w dniu 24.11.2017 w Wieliczce

na rozprawie

sprawy z powództwa B. K. (1)

przeciwko małoletnim M. K., S. K. rep. przez matkę J. K. (1)

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego lub obniżenie alimentów

oraz

z powództwa małoletnich M. K. i S. K. rep. przez matkę J. K. (1)

przeciwko pozwanemu B. K. (1)

o podwyższenie alimentów

I. oddala powództwo o uchylenie obowiązku alimentacyjnego lub obniżenie alimentów,

II. zasądza od pozwanego B. K. (1) PESEL (...), tytułem alimentów na rzecz jego małoletnich dzieci: M. K. ur. (...) c. B. i J. kwoty po 650 zł (sześćset pięćdziesiąt złotych) miesięcznie oraz S. K. ur. 02.03. (...). s. B. i J. kwoty po 400 zł (czterysta złotych) miesięcznie, które płatne będą z góry do rąk matki małoletnich J. K. (1) do dnia 10-go każdego kolejnego miesiąca, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie którejkolwiek raty, a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 24.06.2016r. sygn. XIC 561/15, począwszy od 11 października 2017r.,

III. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

IV. nie obciąża pozwanego kosztami procesu o podwyższenie alimentów,

V. koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami wzajemnie znosi,

VI. wyrokowi w pkt II nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygnatura akt IV Rc 95/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 listopada 2017r.

Powód B. K. (1) wniósł o uchylenie z dniem 16 lipca 2016r. alimentów orzeczonych na rzecz małoletnich M. K. ur. (...) oraz S. K. ur. (...) w pkt VI wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w Krakowie XI Wydział Cywilny Rodzinny z 24 czerwca 2016r. XI C 561/15, a w przypadku nieuwzględnienia tego żądania wniósł o obniżenie alimentów do kwoty

po 150 zł, na rzec małoletnich, tj. łącznie po 300 zł miesięcznie. W uzasadnieniu wskazano m.in., że powód nadal jest zatrudniony w (...) Pogotowiu (...), na stanowisku kierowcy karetki, osiąga miesięczny dochód w kwocie ok. 2500 zł netto, nadto na podstawie umowy cywilno prawnej świadczy usługo, jako ratownik medyczny z tytułu, czego osiąga dodatkowy dochód w kwocie 1900 zł, netto. Zgodnie z powołanym wyżej wyrokiem rozwodowym, władza rodzicielska nad małoletnimi M. K. i S. K. przysługuje obydwojgu rodzicom, kontakty zaś z dziećmi Sąd ustalił w oparciu o ugodę mediacyjną i maja one charakter opieki naprzemiennej. Powód zabiera dzieci, w co drugi poniedziałek od godz. 17.00 do środki do godz. 9.00, a następnie, w co drugi piątek od godz. 17.00 do poniedziałku do godz. 9.00. Analogicznie matka dzieci sprawuje opiekę w okresach, w której powód jej nie wykonuje. W świetle powyższego małoletni w ciągu jednego miesiąca przebywają jednakowa ilość czasu w domu matki jak i ojca. Obecna sytuacja powoda nie pozwala na ponoszenie samodzielnie niemal 3/4 kosztów utrzymania małoletnich pozwanych.

Małoletni pozwani M. K. i S. K., wnieśli o oddalenie powództwa, przecząc twierdzeniem pozwu. Na rozprawie w dniu 11 października 2017r. małoletni M. K. i S. K. reprezentowani przez matkę J. K. (2) złożyli natomiast pozew podwyższenie alimentów domagając się zasądzenia od B. K. (1) miesięcznie na rzecz M. K. kwoty po 1250 zł ora zna rzecz S. K. po 950 zł. W uzasadnieniu tego powództwa, podnieśli m.in., że wysokość alimentów zasadzonych w wyroku rozwodowym wynikała m.in. z ugody mediacyjnej zawartej przez strony i została ustalona w oderwaniu od ówczesnych kosztów utrzymania małoletnich. Obecnie zaś koszt utrzymania dzieci wynosi: dla M. K. 2456,36 zł, dla S. K. 1833,18 zł.

B. K. (1) wniósł o oddalenie powództwa o podwyższenie alimentów.

Niesporny był następujący stan faktyczny:

W dniu 7 czerwca 2016r. B. K. (1) i J. K. (2), w toku sprawy rozwodowej XI C 561/15 zawarli ugodę przed mediatorem, w której zgodnie ustalili, że władza rodzicielska nad małoletnimi M. K. i S. K. przysługiwała będzie obydwojgu rodzicom, miejscem zamieszkania dzieci, będzie miejsce zamieszkania matki; w ugodzie strony ustaliły także kwestie kontaktów rodziców z dziećmi, a nadto B. K. (1) zobowiązał się do alimentowani dzieci kwotami: M. K. po 550 zł miesięcznie, a S. K. po 350 zł miesięcznie.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 24 czerwca 2016r. w sprawie XI C 561/15, odwołując się do cytowanej wyżej ugody powierzył wykonywanie władzy rodzicielskiej nad S. K. i M. K. obydwojgu rodzicom, ustalając że miejscem zamieszkania dzieci jest miejsce zamieszkania matki J. K. (2). W wyroku uregulowano także kontakty, w ten sposób, że B. K. (1) będzie zabierał dzieci, w co drugi poniedziałek od godz. 17.00 do środki do godz. 9.00; w co drugi piątek od godz. 70.00 do poniedziałku do godz. 9.00; ponadto będzie zabierał małoletnich na każde pierwsze dwa tygodnie sierpnia w roku parzystym i ostatnie dwa tygodnie lipca w roku nieparzystym, na każdy pierwszy dzieci ferii zimowych w roku nieparzystym i drugi tydzień ferii w roku parzystym, w dniu 24 grudnia od godz. 18.00 do godz. 9.00 dnia 25 grudnia w latach parzystych, a w latach nieparzystych od 9.00 do 18.00; od godz. 11.00 w Niedziele Wielkanocna do godz. 10.00 w Poniedziałek Wielkanocny w latach nieparzystych, a w latach parzystych od godz. 9.00 w Wielką Sobotę do godz. 11.00 w Niedzielę Wielkanocna. W wyroku zasadzono także od B. K. (1) na rzecz małoletnich dzieci alimenty w kwotach miesięczne po 550 zł na rzecz M. K. i po 350 zł na rzecz S. K..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. K. (1) jest zatrudniony, jako kierowca w (...) Pogotowiu (...), otrzymuje miesięczne wynagrodzenie 2600 zł. Ponadto na podstawie umowy cywilnoprawnej świadczy usługi, jako ratownik medyczny osiągając dochód w kwocie 1900 zł miesięcznie. Powód spłaca kredyt w ratach po 471 zł miesięcznie. Co dwa miesiące płaci za wodę po 111,11 zł, za prąd po 214 zł, za śmieci miesięcznie 27,30 zł,

Dowody:

Potwierdzenie wypłaty wynagrodzenia K- 22-25,

Wydruk z podatkowej księgi przychodów-rozchodów K-26,

Harmonogram spłaty kredytu K-33,

Faktura za wodę K-35,

Faktura za prąd K-36,

Potwierdzenie wpłaty za wywóz odpadów K-37,

Sposób regulacji kontaktów B. K. (1) z małoletnimi dziećmi, zawarty w wyroku rozwodowym, spowodował, w praktyce piecze nad dziećmi ma charakter opieki naprzemiennej, w tym sensie, ze małoletni w ciągu jednego miesiąca przebywają jednakowa ilość czasu u matki jak i u ojca. W czasie sprawowania opieki nad dziećmi, każdy z rodziców zaspokaja we własnym zakresie takie podstawowe potrzeby małoletnich jak wyżywienie, ubranie, możliwość korzystania z mediów.

Małoletnia M. K. pozostaje pod opieka poradni ortodontycznej, koszt jednej wizyty u ortodonty to kwota 100 zł, raz na kwartał odbywa się wizyta kontrolna, która kosztuje 60 zł, koszt zakupu aparatu ortodontycznego wyniósł 1400 zł. Wydatki te w całości pokryła J. K. (2).

Małoletni S. K. uczęszcza obecnie na zajęci dodatkowe z piłki nożnej, opłata miesięczna wynosi 30 zł, zakup stroju, do gdy to koszt 90 zł. Dzieci uczęszczają także na zajęcia z pływania, opłata za S. wynosi 290 zł, a za M. 150 zł.

Dowód

- faktura vat D.-K. K-204,

- częściowo zeznania J. K. (2) K- 412,

- częściowo zeznania B. K. (1) K-411.

Zgodnie z art. 328 § 2 kpc Sąd w uzasadnieniu wyjaśnia jedynie przyczyny, dla których dowodom odmówi wiarygodności i mocy dowodowej, a dowody, na których oparł rozstrzygnięcie jedynie powołuje. Co do zasady zbędne wiec byłoby przytaczanie motywów uznania za wiarygodne, dokumentów wymienionych w części opisowej uzasadnienia, dlatego pominięta zostanie analiza dowodów, które stanowiły podstawę ustaleń faktycznych, a których wiarygodności żadna ze stron nie kwestionowała.

Sąd odmówił natomiast wiary dowodom z dokumentów tj. paragony fiskalne, dokumenty te nie są, bowiem podpisane, nie wyszczególniono w nich także danych nabywców, nie można wiec na podstawie ich treści zweryfikować, kto dokonywał zakupów wymienionych w nich towarów.

Niewiarygodne dla Sądu były też faktury i rachunki, obejmujące w swej treści listę zakupionych towarów, zarówno przez B. K. (1) jak i przez J. K. (2). Z dokumentów tych nie wynika, bowiem, aby towary te były przeznaczone tylko na zaspokojenie potrzeb małoletnich dzieci, w szczególności nie poddają się tej weryfikacji wydatki związane z wyżywieniem lub sprzętem domowym, z których mogą korzystać małoletnie dzieci jak i inne osoby pozostające w gospodarstwie domowym lub jedynie odwiedzające rodzinę.

Nie wiarygodne były zeznania, wskazywanych przez strony świadków. Mieli oni jedynie ogólną wiedze o istotnych dla sprawy okolicznościach tj. koszty utrzymania małoletnich M. i S., w swych zeznaniach posługiwali się ogólnymi sformułowaniami, często wskazując, że wiedze czerpią jedynie z rozmów z J. K. (2) lub B. K. (1), np. A. P. zeznała „myślę, że utrzymanie dzieci kosztuje 1500 zł", B. K. (2) „nie wiem ile kosztują zajęcia dodatkowe dzieci, chociaż wiem, że dzieci mają więcej zainteresowań", W. M. „wydaje mi się wzrosły koszty utrzymania dzieci np. aparatu ortodontycznego", D. K. „nie jestem w stanie podać ogólnego kosztu utrzymania dzieci". Po za tym Sąd zauważył, ze świadkowie starali się zeznawać na korzyść tej strony, z którą byli spokrewnieni, bagatelizując okoliczności świadczące na korzyść strony przeciwnej lub w ostateczności, pytani o szczegóły zasłaniając się brakiem pamięci.

Sąd uznał za niewiarygodny dowód z nagrań z rozmów z małoletnia M. K., przedłożonych na rozprawie w dniu 24 listopada 2017r., gdyż małoletnia nie byłą uprzedzona, że jej odpowiedzi są nagrywane, a ze względu na swój wiek (12 lat) odpowiadając na pytania ojca mogła kierować się obawa o pogorszenie relacji z rodzicami, w szczególności z ojcem.

Sąd uznał za niewiarygodne częściowo dowodowy z zeznań B. K. (1) i J. K. (2), w części, w której wskazywali oni na koszty utrzymania dzieci. Obydwie strony wskazały, że koszty wydatków na zaspokojenie potrzeb małoletniej M. to kwota blisko 2500 zł, a na S., blisko 2000 zł. W trakcie zeznań na rozprawie w dniu 24 listopada 2017r., żadna ze stron nie była w stanie jednakże sprecyzować dokładnie wydatków na małoletnie dzieci, z wyjątkiem kosztów na aparat ortodontyczny oraz zajęcia dodatkowe związane z basenem i piłką nożną.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem postępowania były dwa powództwa, pierwsze B. K. (1) o uchylenie obowiązku alimentacyjnego lub o obniżenie alimentów, drugie zaś małoletnich M. K. i S. K. o podwyższenie alimentów. Do obydwu ze wskazanych roszczeń zastosowanie znajduje dyspozycja art. 138 kro, zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Podkreślić przy tym należy, że w doktrynie prawa i orzecznictwie sadów zgodnie przyjmuje się, że zmiana stosunków powinna mieć charakter istotny, tzn. powinna w sposób znaczący kształtować sytuacje majątkową stron stosunku prawnego. Jak zaś zauważył Sąd Najwyższy w wyroku z 26.3.1969 r., III CRN 54/69, przy ocenie, czy zachodzą przesłanki do zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego w myśl art. 138 kro, należy brać pod uwagę wszelkie okoliczności mogące świadczyć o zmianie stosunków, a zwłaszcza możliwości zarobkowych i majątkowych stron.

Odnosząc powyższe do powództwa B. K. (1) o uchylenie lub obniżenie alimentów należy zauważyć, że kwota alimentów należnych małoletnim M. K. i S. K., została ustalona przed Sądem Okręgowym w Krakowie w wyroku z dnia z dnia 24 czerwca 2016r. w sprawie XI C 561/15, a więc 9 miesięcy przed wniesieniem pozwu inicjującego niniejsze postepowanie i niewiele ponad rok licząc od daty wyroku w niniejszej sprawie. Wskazany wyrok został wydany w oparciu o zgodne oświadczenia stron zawarte w ugodzie mediacyjnej z 7 czerwca 2016r., w której B. K. (1) zobowiązał się do alimentowania dzieci kwotami po 550 zł i 350 zł miesięcznie. W toku przewodu sądowego w niniejszej sprawie, powód nie przedstawił zaś żadnych dowodów, potwierdzających, że od daty wyroku rozwodowego miała miejsce taka istotna zmiana sytuacji majątkowej którejkolwiek ze stron, która uzasadniałaby uchylenie obowiązku alimentacyjnego lub co najmniej jego obniżenie. Aktywność dowodowa B. K. (1) ograniczała się do przedstawienia licznych dokumentów z których wynika, że ponosi wydatki na ubranie, wyżywienie i rozrywkę dzieci, w okresie w którym znajdują się one pod jego opieką. Zauważyć jednak należy, że te same wydatki musiał ponosić już w dacie spisywania powoływanej wyżej ugody mediacyjnej oraz w dacie wyroku rozwodowego. Od tego czasu zaś nie zaistniała żadna okoliczność świadcząca, o obniżeniu możliwości majątkowych i zarobkowych powoda lub tez o obniżeniu się kosztów utrzymania małoletnich dzieci. Nie można także pominąć, że powód w tej samej ugodzie, w której zobowiązywał się do alimentowania dzieci kwotami po 550 zł i 350 zł, wyraził jednocześnie zgodę na regulację kontaktów z małoletnimi, w sposób, który de facto stanowi piecze naprzemienna nad dziećmi. W tej sytuacji żądanie obecnie uchylenia lub obniżenia obowiązku alimentacyjnego, dlatego że piecza nad małoletnimi ma charakter naprzemienny, jest postępowaniem oczywiście nielojalnym względem uprawnionych do alimentów. Sąd odnosił wręcz wrażenie, ze powód zawierając ugodę w czerwcu 2016r., z góry zakładał, że nie będzie się z niej wywiązywał i że wystąpi o zmianę postanowień tej ugody po uprawomocnieniu się wyroku rozwodowego. Takie postepowanie oczywiście nie zasługuje na ochronę prawną, gdyż sankcjonowałoby nielojalne zachowanie względem innych uczestników obrotu prawnego, którymi w niniejszym postepowaniu są małoletnie dzieci. W tej sytuacji Sąd oddalił powództwo B. K. (1), uznając że od daty wyroku w którym ustalono wysokość alimentów, nie nastąpiła zmiana okoliczności, która uzasadniałaby uchylenie lub co najmniej obniżenie świadczeń alimentacyjnych.

Przechodząc do powództwa małoletnich M. K. i S. K. reprezentowanych przez matkę J. K. (2), wyjaśnić należy, że również do tego roszczenia zastosowanie znajduje dyspozycja art. 138 kro, z modyfikacją wynikającą z art. 133 § 1-§3 kro, zgodnie, z którym rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie. W okolicznościach niniejszej sprawy, nie powinno, więc budzić wątpliwości, że

B. K. (1) jest zobligowany do alimentowania swoich dzieci, które ze uwagi na swój wiek nie są zdolny do samodzielnej egzystencji. Zakres świadczenia alimentacyjnego został zaś określony w art. 135 § 1 kro i zgodnie z tym przepisem zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Przesłanka usprawiedliwionych potrzeb pozwala dostosować rozstrzygnięcie o alimentach do indywidualnych potrzeb uprawnionego na poziomie przeciętnej stopy życiowej populacji, w której żyje i funkcjonuje dziecko. W toku przewodu sądowego w niniejszej sprawie, ustalono, że od daty wyroku z dnia 24 czerwca 2016r. XI C 561/17, zwiększyły się, chociaż w niewielkim stopniu, koszty utrzymania małoletnich dzieci, które obciążają matkę J. K. (2). Do dotychczasowych kosztów utrzymania należy bowiem doliczyć wydatki związane z leczeniem ortodontycznym małoletniej M. K. oraz wydatki na rozrywkę S. K. związane z zajęciami z piłki nożnej i basenem, które przedstawiono w części opisowej uzasadnienia. Ustalenia te wpłynęły na podwyższenie alimentów na M. K. do kwoty po 650 zł miesięcznie, i na S. K. do kwoty po 400 zł miesięcznie.

Jednocześnie wskazać należy, że matka małoletnich J. K. (2), w żaden sposób nie wykazała, aby miesięczny koszt utrzymania dzieci wynosił obecnie: M. K. 2456,36 zł, a S. K. 1833,18 zł.. Wskazywane kwoty wydatków na dzieci, przekraczają zwykłe przeciętne koszty utrzymania małoletnich na obszarze aglomeracji (...), żadna ze stron zaś nie wykazała, aby wskazywane przez nie wydatki były konieczne dla zaspokojenia bieżących potrzeb małoletnich powodów. Co istotne dowody z faktur i rachunków, przedstawione przez strony, nie potwierdzają, aby kwoty w tych dokumentach wymienione, były przeznaczane wyłącznie na zaspokajanie potrzeb dzieci, po za tym z analizy tych dowodów wynika, że strony, gromadząc dokumenty potwierdzające dokonywane zakupy, prześcigały się w wydatkach, aby zawyżyć rzeczywiste koszty utrzymania małoletnich dzieci, dotyczy to zarówno rachunków i faktur przedstawionych przez B. K. (1) jak i J. K. (2). Jako przykład można wskazać, faktury potwierdzające zakupy w decathlonie, w których wyszczególniono takie produkty jak np. carabiner rocky vis blue, chalk bag m tricot, reverso 4 (faktury K-43-47) i inne, służące do wspinania się na ściankach i skałkach lub też np. karta kolekcjonerska, saszetki (faktura z K-237), albo np.: czajnik, miska okrągła, (faktura K-245).

Wskazane wyżej okoliczności uzasadniają więc zmianę wyroku z 24 czerwca 2016r. XI C 561/15 i podwyższenie alimentów, jedynie w nieznacznej części. Sąd uwzględni bowiem jedynie wydatki związane z koniecznością leczenia ortodontycznego małoletniej M. K. i wydatki związane z zajęciami dodatkowymi S. K.. W pozostałym zakresie powództwo podwyższenie alimentów zostało oddalone.

Sąd zniósł wzajemnie koszty pomiędzy stronami, stosując art. 100 kpc mając na uwadze, że powództwo B. K. (1) zostało oddalone w całości, a roszczenie małoletnich M. K. i S. K., uwzględniono jedynie w nieznacznej części.

.